

LIETUVOS
INOVACIJŲ
CENTRAS

Verslo plėtra po 2021 m. – kaip nepasiklysti galimybių labirinte

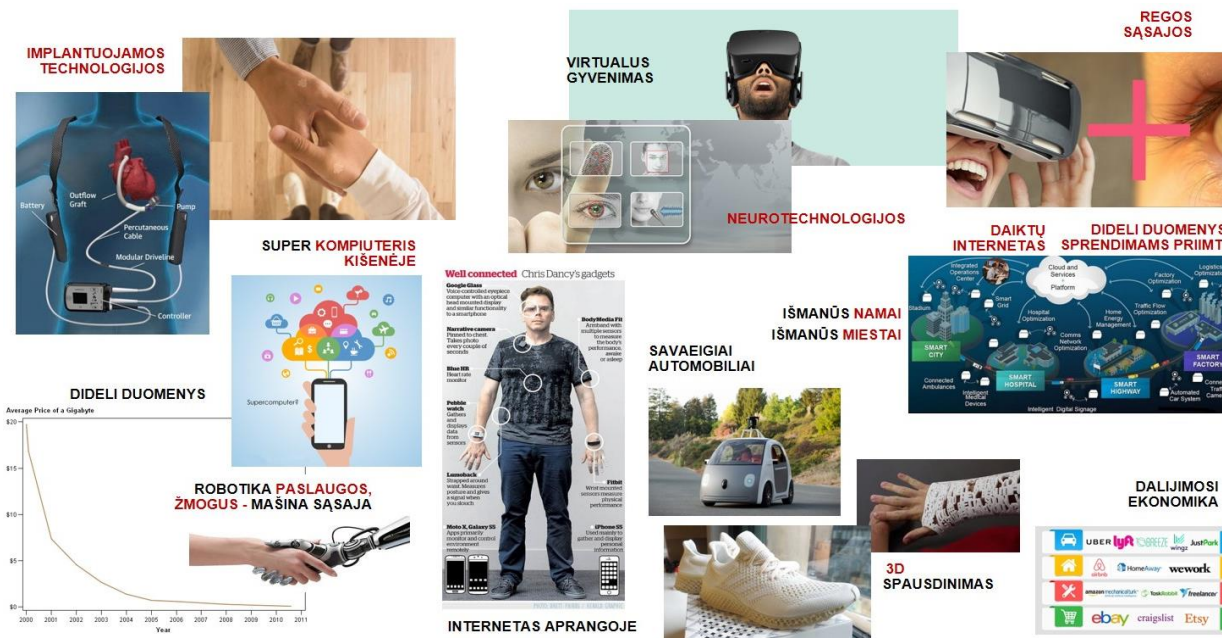
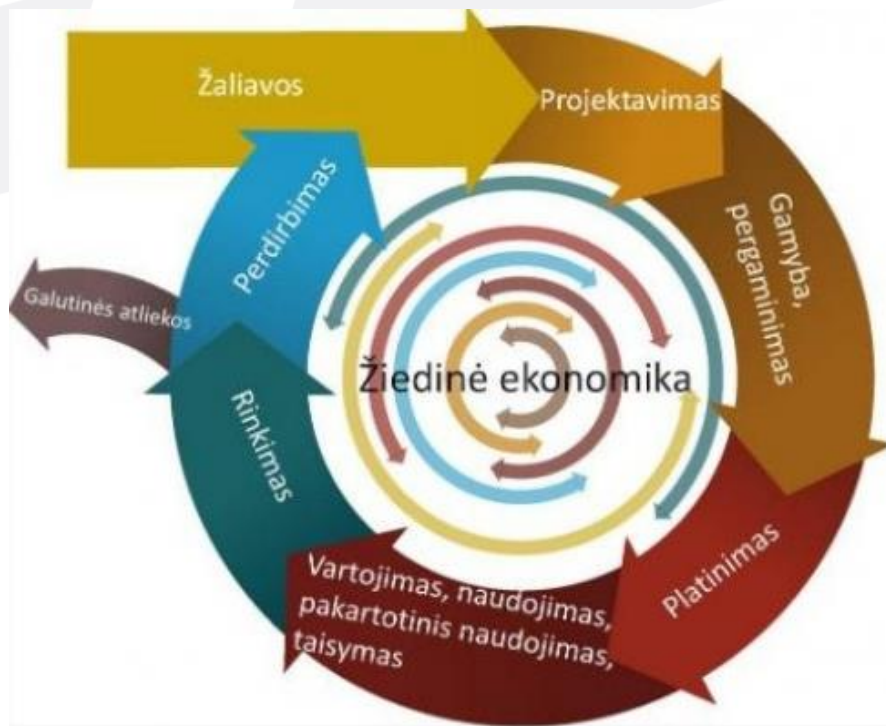
Artūras Jakubavičius – Lietuvos inovacijų centras

Skaitmeninė ekonomika

Žiedinė ekonomika

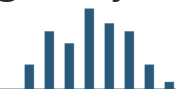
Sidabrinė ekonomika

Jei tyrimai yra procesas, kuriame pinigai virsta žiniomis, tai **inovacijos** yra procesas, kuriame žinios virsta pinigais **EUREKA**

Krizė

- sen. gr. κρίσις = *krisis* – sprendimas, lemiamas įvykis, staigus pasikeitimas
- kinietiškai „wei-chi“: „pavojus“ ir „galimybė“

“Karo laukas” – verslas

Kas – “**už**”?

Sajungininkai?

Kas – “**prieš**”?

Priešai: “vidiniai” ir “išoriniai”?

Galimybės verslui

Viešosios pagalbos tipai

Tiesioginė parama

- Subsidijos
- Investicijos į kapitalą
- Paskolos / garantijos

Tiesioginės paskatos

- 0 % investicijoms į technologijų diegimą
- 300 % MTEP išlaidoms
- 2 metų MTEP įrangos amortizacija
- 5 % pelnui iš IN ir kompiuterinių programų

Netiesioginė parama

- Inovacijos paramos paslaugos
- Inovacijų konsultavimo paslaugos

Tiesioginės paskatos - LR pelno mokesčio įstatymas

- Mokslinių tyrimų ir eksperimentinės plėtros (MTEP) sąnaudų lengvata (17¹ str.)
- Pagreitinta MTEP naudojamo ilgalaikio turto amortizacija (18 str.)
- Pelno sumažinimas dėl vykdomo investicinio projekto (46¹ str.)
- 5 proc. mokestis pelnui iš IN (5⁷ str.)

MITA

LIC

Mokslo ir technologijų parkai

TVIC \ VIC

Versli Lietuva

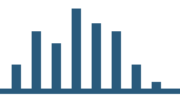
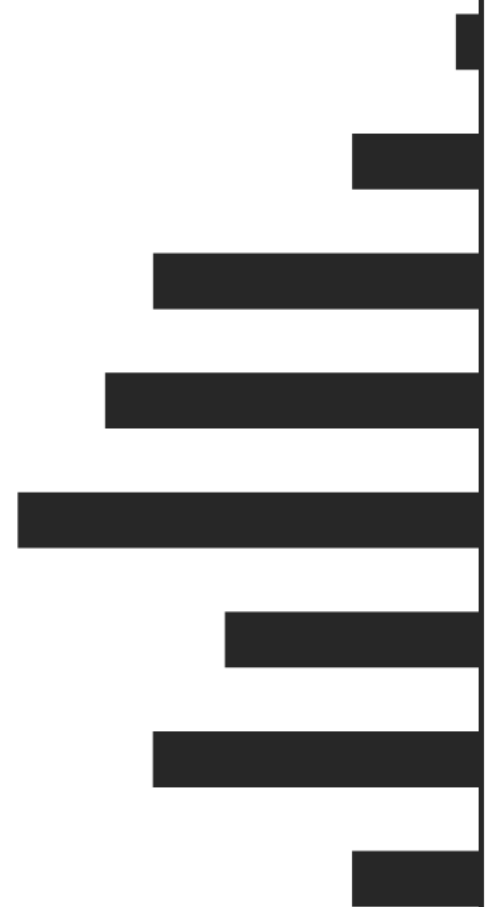
Investuok Lietuvoje

ESIC / SIC

Invega

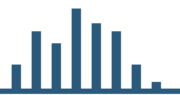
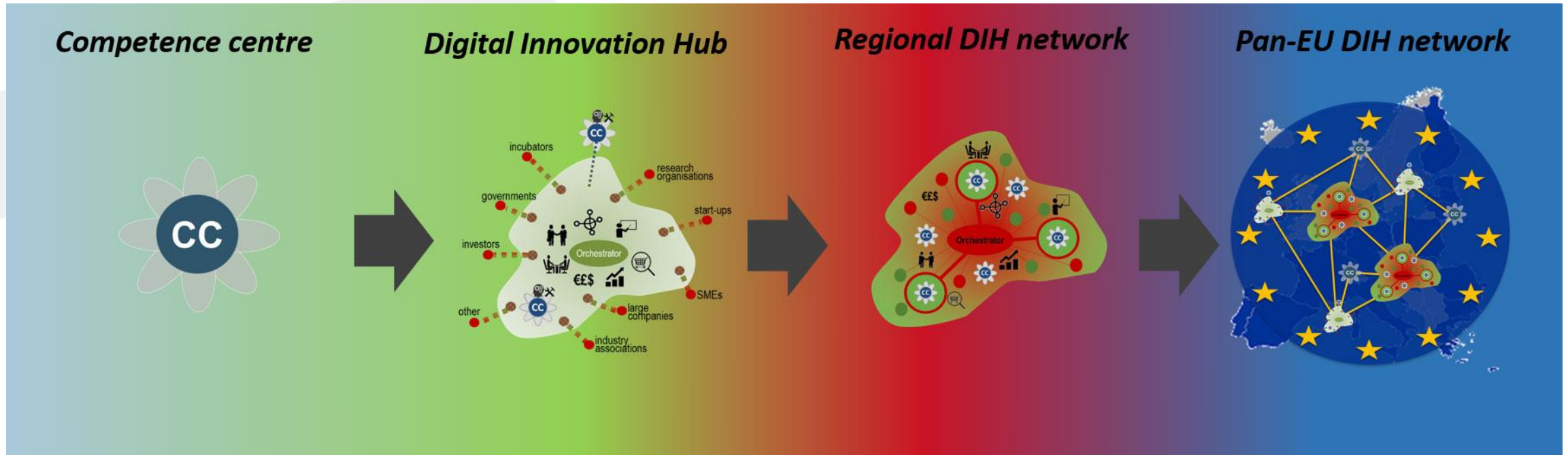
Verslo inkubatoriai

Netiesioginė parama: viešosios paslaugos

Link skaitmeninės Europos

Skaitmeniniai inovacijų centrai <https://s3platform.jrc.ec.europa.eu/digital-innovation-hubs-tool>

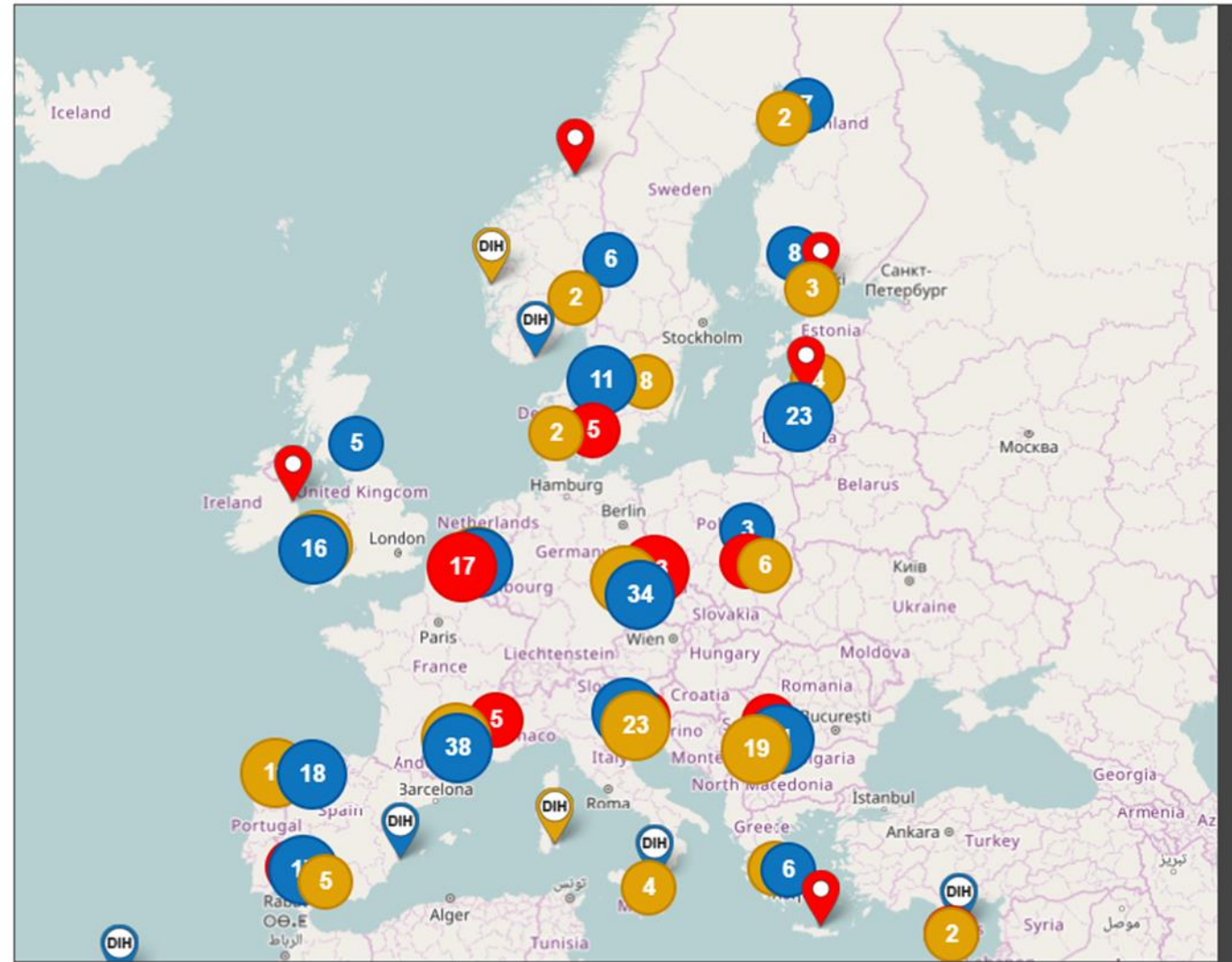
SIC – organizacija ar organizacijų susivienijimas (klasteris), kurio pagrindinė veikla yra teikti paslaugas ūkio subjektams, diegiant naujas skaitmenines technologijas, siekiant skaitmeninti produktus ir procesus.

Europoje – 653:

- 293 (in preparation);
- 360 (fully operational)

Lietuvoje – 19:

- 0 (in preparation);
- 18 (fully operational)

Leaflet | © OpenStreetMap contributors | Disclaimer

📍 Fully Operational 🟡 In preparation 🔴 Potential DIHs from H2020

SIC LT

MITA

LIC

Advanced Manufacturing Digital Innovation Hub

AgriFood Lithuania DIH

Agro Space DIH

Baltic Maritime Digital Innovation Hub

DIGITAL INNOVATION HUB „Smart Society“

Digital Media Innovation Hub

Future Technologies Digital Innovation Hub (FTDIH)

INFOBALT DIH

Laser Digital Innovation Hub (LaserLT DIH)

LIFE SCIENCES DIH LITHUANIA

Lithuanian robotic DIH (LTroboticsDIH)

Santaka Artificial Intelligence DIH

Santaka Digital Innovation HUB

Smart Audiovisual World

Smart Energy Digital Innovation Hub

Smart Health Digital Innovation Hub

Sunrise Valley Digital Innovation Hub (SV DIH)

ViDIH Visoriai Digital Innovation Hub

Projektinė iniciatyva - SMART InoTech pramonei

Vykdytojai:

mita

LIETUVOS
INOVACIJŲ
CENTRAS

Partneriai:

- Advanced Manufacturing Digital Innovation Hub
- Lithuanian robotic DIH
- Laser Digital Innovation Hub
- Sunrise Valley Digital Innovation Hub
- Baltic Maritime Digital Innovation Hub

Tikslas:

Skatinti įmones skaitmeninti verslo procesus, siekiant didinti aukštos pridėtinės vertės produktų gamybos mastą

Potencialas: 13 (FTE) specialistų/konsultantų/ekspertų, 36 mėn.

ELM sprendimas

Kandidatai į ESIC Lietuvoje:

EDIH Vilnius

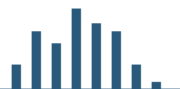
Laser technologies, Robotics, IoT, Scientific potential

EDIH4IAE.LT

Industry, Agri-food, Energy efficiency.

DI4LithuanianID EDIH

IRT, Fintech Law; Medicine, Maritime.

LPK projektinė iniciatyva

Pramonės, žemės ūkio ir energetikos sektorių skaitmeninė transformacija Lietuvoje

Europos skaitmeninių inovacijų centras

EDIH4IAE.LT

**PLANUOJAMA –
pilna apimtimi nuo
2021 II ketvirčio**

Tikslas – efektyvinti pramonės, žemės ūkio ir energetikos sektorių skaitmeninę transformaciją, prioritetą teikiant (i) vakarų ir vidurio Lietuvos regione veikiantiems verslo ir viešųjų subjektams ir (ii) pagrindinių skaitmeninių technologijų (didelio našumo kompiuteriai, dirbtinis intelektas ir kibernetinis saugumas) diegimui.

Bandymai prieš investuojant

- AI, CS, SC technologijų bandymai demonstravimas (VDU; Art21)
- skaitmeninių technologijų bandymai ir demonstravimas (Art21; LEI, Fi MTP)

Ilgūdžių formavimas

- AI, CS, SC ilgūdžių formavimas (VDU; Art21)
- skaitmeninių ilgūdžių formavimas (Art21; LEI, Fi MTP)

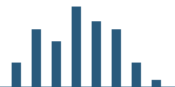
Finansavimo paieška

- tarptautinės ir nacionalinės MTEPI programos (LIC)
- kaskadinio finansavimo iniciatyvos (LPK)
- privatūs finansavimo šaltiniai (SmartITcluster; SII)

Tinklaveika

- integracija į tarptautines vertės kūrimo grandines, klasteriai (LPK-sandoriai, LIC-technologijos);
- partnerių paieška (SmartITcluster - ŽŪ; SII-Energetika)

Klientai

Lietuva po COVID-19: investicijos, kurios keis ekonomikos DNR

Virš 30 priemonių, tame tarpe:

- COVID-19 MTEP
- COVID-19 produktai
- Kūrybiniai čekiai COVID-19
- E-verslo modelis COVID-19
- Pramonės perorientavimas (2 priemonės)
- ...

<http://lrv.lt/lt/naujienos/lietuva-po-covid-19-investicijos-kurios-keis-ekonomikos-dnr>

Viešosios investicijos

Tame tarpe:

- Europos regioninės plėtros fondas
- Europos socialinis fondas
- Sanglaudos fondas
- Europos žemės ūkio fondas kaimo plėtrai
- Europos jūrų reikalų ir žuvininkystės fondas
- FP7 / Horizon2020 / Horizon Europe
- ...

SURE / ESM paramos kovai su pandemijos krize priemonė / EIB garantijų fondas darbuotojams ir įmonėms remti	540 mlrd. EUR
„Next Generation EU“	Laikinas padidinimas 750 mlrd. EUR
Daugiametė finansinė programa	1 100 mlrd. EUR

2016-2020 m.
1 082,6 mlrd.

2021-2027 m.
(planas)

LT ~ 14,5 mlrd.

Kiek
pasiimsime?

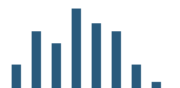

SURE (pvz.)

Lietuvai – 602 mln. eurų paskolų darbo vietų išsaugojimui

- atlyginimų subsidijos darbdaviams prastovų metu (134 mln. eurų);
- atlyginimų subsidijos darbdaviams pasibaigus prastovoms (355 mln. eurų);
- išmokos savarankiškai dirbantiems asmenims (94,5 mln. eurų);
- išmokos savarankiškai dirbantiems ūkininkams (19,2 mln. eurų).

SURE / ESM paramos kovai su pandemijos krize priemonė / EIB garantijų fondas darbuotojams ir įmonėms remti	540 mlrd. EUR
„Next Generation EU“	Laikinas padidinimas 750 mlrd. EUR
Daugiametė finansinė programa	1 100 mlrd. EUR

2014–2020 M. SF INVESTICIJŲ PROGRAMA – React-EU dedamoji (2021 m. - 274 mln. Eurų; 2022 m. ~ 66 mln. Eurų;)

13 PRIORITETAS „VEIKSMŲ, SKIRTŲ COVID-19 PANDEMIJOS SUKELTAI KRIZEI ĮVEIKTI, SKATINIMAS IR PASIRENGIMAS APLINKĄ TAUSOJANČIAM, SKAITMENINTAM IR TVARIAM EKONOMIKOS ATGAIVINIMUI“ (ERPF)

13.1.1 UŽDAVINYS

„Skatinti skaitmeninimą ir inovacijas, siekiant įveikti COVID-19 pandemijos sukeltas pasekmes ekonomikai“

13.1.2 UŽDAVINYS

„Skatinti energetinį efektyvumą, siekiant švelninti poveikį klimato kaitai“

14.1.1 UŽDAVINYS

„Didinti gyventojų užimtumą, prisitaikymą prie besikeičiančios darbo rinkos, ir atsparumą pandemijos sukeliams iššūkiams“

14 PRIORITETAS „VEIKSMŲ, SKIRTŲ COVID-19 PANDEMIJOS SUKELTAI KRIZEI ĮVEIKTI, SKATINIMAS, SIEKIANT DIDINTI UŽIMTUMĄ IR SOCIALINĘ ĮTRAUKTĮ“ (ESF)

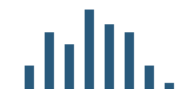

2014–2020 M. SF INVESTICIJŲ PROGRAMA – React-EU dedamoji (274 mln. Eurų)

13.1.1 uždavinys „Skatinti skaitmeninimą ir inovacijas, siekiant įveikti COVID-19 pandemijos sukeltas pasekmes ekonomikai“

VEIKLOS

- Parama įmonių MTEPI veikloms, skatinant aukštesnės pridėtinės vertės, įskaitant aplinkai draugiškų (žalių) produktų ir paslaugų pasiūlą.
- TUI į MTEPI pritraukimas
- Mokslo žinių perdavimas ir MTEP rezultatų komercinimo skatinimas (MSI)
- Modernių technologijų diegimas, pritaikant esamus ir kuriant naujus gamybos ir paslaugų teikimo pajėgumus naujiems ir esamiems produktams gaminti ir paslaugoms teikti.
- Antreprenerystės diegimas mokslo ir studijų institucijose
- E-verslo modelių diegimas, persiorientuojant į procesų, produktų, paslaugų skaitmeninimą, įmonės gaminamų produktų ir (ar) teikiamų paslaugų elektroninę prekybą ir pristatymą.
- Investicijos į naujų skaitmeninių ir / arba žiedinę ekonomiką skatinančių kultūros ir kūrybinių paslaugų ir produktų, įskaitant dizaino sprendimus, kūrimą.
- Originalių paslaugų sprendimų (netechnologinių inovacijų) sukūrimas ir diegimas, teikiant čekius.
- .....

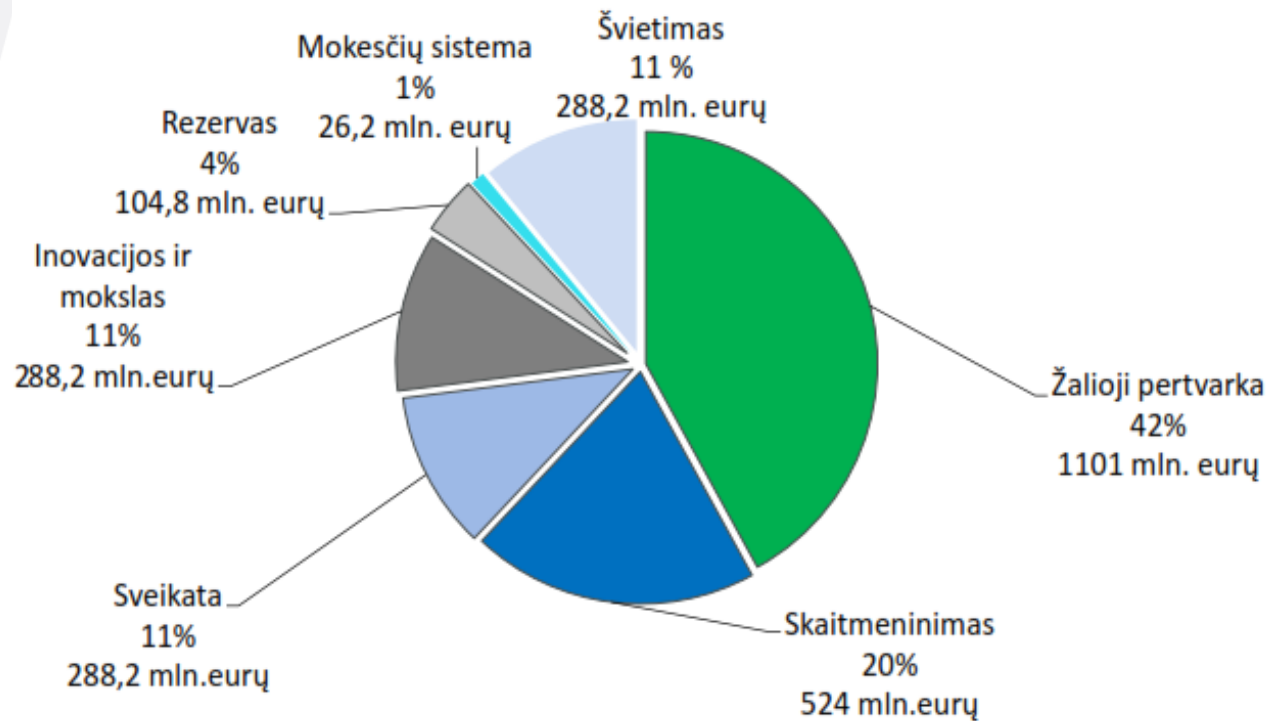

Next generation EU (pvz.)

t.t. Ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo priemonė
(ang. Recovery and Resilience facility, RRF)

Lietuvai ~ 2,6 mlrd. eurų subsidijų/paskolų

SURE / ESM paramos kovai su pandemijos krize priemonė / EIB garantijų fondas darbuotojams ir įmonėms remti	540 mlrd. EUR
„Next Generation EU“	Laikinas padidinimas 750 mlrd. EUR
Daugiametė finansinė programa	1 100 mlrd. EUR

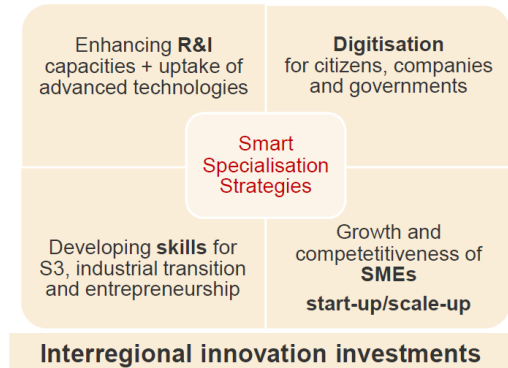

Šaltinis: LR Finansų ministerija

2021–2027 M. SF INVESTICIJŲ TIKSLAI

Cohesion Policy Objective 1: 2021-27 A smarter Europe by promoting innovative and smart economic transformation

Policy objective 2: A greener, low-carbon Europe, by promoting clean and fair energy transition, green and blue investment, the circular economy, climate adaptation and risk prevention and management

- (i) promoting energy efficiency measures;
- (ii) promoting renewable energy;
- (iii) developing smart energy systems, grids and storage at local level;
- (iv) promoting climate change adaptation, risk prevention and disaster resilience;
- (v) promoting sustainable water management;
- (vi) promoting the transition to a circular economy;
- (vii) enhancing biodiversity, green infrastructure in the urban environment, and reducing pollution;

=> PO2 allows for integrated, cross-sectorial approaches

=> PO2 provides important support/opportunities for transition towards climate neutral, circular economy

Policy Objective 3: A more connected Europe by enhancing mobility and regional ICT connectivity

Specific Objectives from CF/ERDF

- (i) enhancing digital connectivity;
- (ii) developing a sustainable, climate resilient, intelligent, secure and intermodal TEN-T;
- (iii) developing sustainable, climate resilient, intelligent and intermodal national, regional and local mobility, including improved access to TEN-T and cross-border mobility;
- (iv) promoting sustainable multimodal urban mobility;

Priorities:

- => Better physical and digital connectivity
- => Balanced development of the transport network (all layers)
- => More sustainability; reducing externalities (safety, air quality, CO2)

Policy Objective 4 - A More Social Europe – Implementing the European Pillar of Social Rights

ESF+ Specific Objectives

EMPLOYMENT

- (i) Access to employment of all jobseekers
- (ii) Modernising labour market institutions and services
- (iii) Women's labour market participation, work/life balance, well-adapted working environment, adaptation of workers & enterprises, active & healthy ageing

EDUCATION TRAINING

- (iv) Improving the quality, effectiveness and labour market relevance of education and training systems
- (v) Promoting equal access to and completion of, quality and inclusive education
- (vi) Lifelong learning, upskilling, anticipating change and new skills requirements

SOCIAL INCLUSION

- (vii) Active inclusion
- (viii) Socio-integration of migrants and marginalised communities e.g. Roma
- (ix) Equal and timely access to services; social protection healthcare systems and long term care
- (x) Social integration of people at risk of poverty;
- (xi) Addressing material deprivation

Gender equality, equal opportunity & non-discrimination

Also contributes to other policy objectives, in particular, to PO 1 a Smarter Europe; PO 2 A Greener, low-carbon Europe

Policy objective 5 The objective

Foster economic, social, and environmental sustainability and resilience in all places.

- **Urban context:** to benefit from agglomeration economies and positive spill-overs towards the wider functional urban and rural areas close to cities
- **Other territories:** To build on the potentials and specific assets of remote rural areas and local communities (beyond compensatory)

2021–2027 M. SF INVESTICIJŲ PROGRAMOS PRIORITETAI

Programos prioritetas

Pažangesnė Lietuva

Žalesnė Lietuva

Geriau sujungta Lietuva

Socialiai atsakingesnė
Lietuva

Piliečiams artimesnė
Lietuva

Teisingos pertvarkos
fondas

<https://www.esinvesticijos.lt/lt/pasirengimas-2021-2027/2021-2027-m-es-fondu-investiciju-programos-rengimas>

2021–2027 M. SF INVESTICIJŲ PROGRAMOS PRIORITETAI

1 Prioritetas. Pažangesnė Lietuva (1)

Uždavinys – 1.1. Stiprinti mokslinių tyrimų ir inovacinius pajėgumus ir diegti pažangiąsias technologijas

- Skatinti startuolių vystymą, akceleravimą ir plėtrą
- Skatinti inovacijų pasiūlą
- Skatinti MVĮ (pramonės) transformaciją (Pramonė 4.0 ir "žiedinimas")
- Skatinti MVĮ dalyvavimą tarptautinėse MTEPI iniciatyvose (t.t. klasteriai, TVG)
- Skatinti tiesioginių užsienio investicijų pritraukimą
- ...

Uždavinys – 1.2. Pasinaudoti skaitmeninimo teikiama nauda piliečiams, įmonėms ir vyriausybėms

- Skatinti skaitmeninių kompetencijų plėtrą didelio našumo skaičiavimo, dirbtinio intelekto, kibernetinio saugumo taikymo srityse (SIS, ESIC)
- Skatinti MVĮ skaitmeninimą (e-komercija, nuotolinės darbo vietos, ir pan.)
- Plėsti viešųjų institucijų duomenų atvėrimą
- ...

2021–2027 M. SF INVESTICIJŲ PROGRAMOS PRIORITETAI

1 Prioritetas. Pažangesnė Lietuva (2)

Uždavinys – 1.3. Stiprinti MVĮ augimą ir konkurencingumą

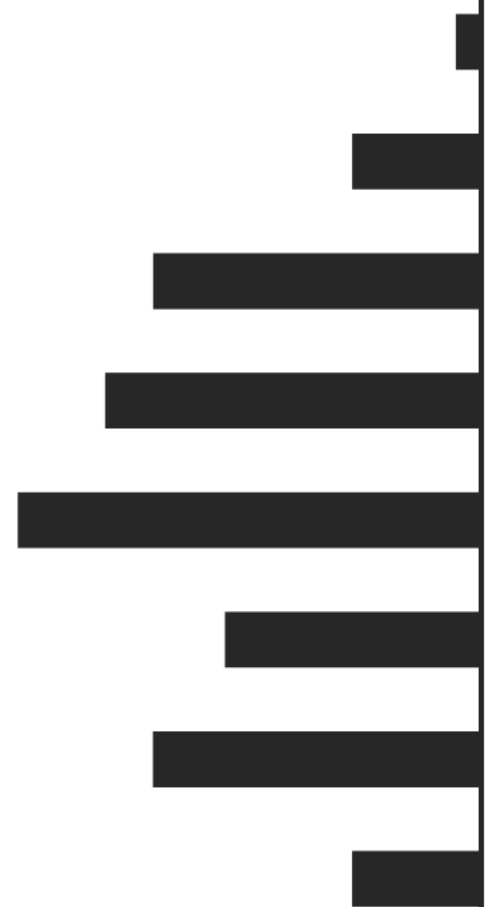
- Skatinti pradedančiųjų SVV subjektų kūrimąsi, augimą ir plėtrą
- Skatinti trumpų vertės kūrimo grandinių formavimąsi ir plėtrą tarp MVĮ Vidurio ir Vakarų Lietuvos regionuose
- Skatinti talentų pritraukimą į MVĮ
- Skatinti MVĮ veiklos tarptautiškumą ir naujų eksporto rinkų identifikavimo veiklas
- Skatinti pramonės MVĮ gamybos procesų automatizavimą ir skaitmeninimo technologijų diegimą (pramonės skaitmeninimas)
- ...

Uždavinys – 1.4. Ugdyti pažangiajai specializacijai, pramonės pereinamajam laikotarpiui ir verslumui reikalingus įgūdžius

- Ugdyti MVĮ reikalingus darbuotojų įgūdžius, leisiančius prisitaikyti prie ekonomikos technologinių pokyčių ir pramonės transformacijos
- ...

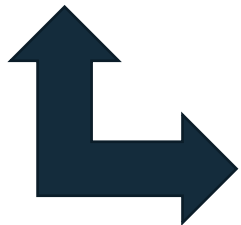
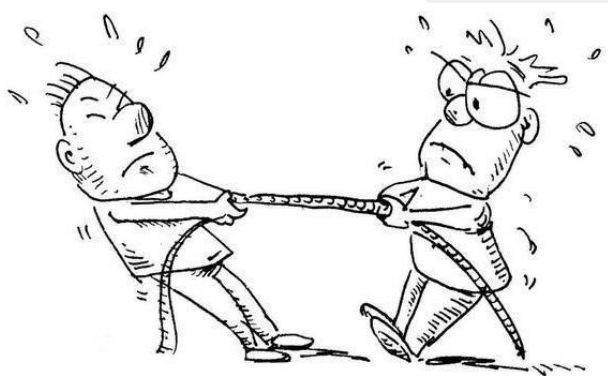

Vietoj išvadų ...

Išlikti negalima išnykti !

Kur padėsime kablelį?

Galimybių verslui po 2021 m. belaukiant:

- MTEP ir inovacijos
- Skaitmeninių technologijų diegimas
- „Žalių“ technologijų diegimas
- Darbuotojų mokymas
- Integracija į tarptautines vertės kūrimo grandines
- Nepamiršti, kad „geras gaspadorius vasarą taiso roges, o žiemą – ratus“

Išlieka ne stipriausios ir net ne protingiausios rūšys, o tos, kurios geriausiai prisitaiko prie pokyčių

Č. Darvinas

Pasirinkimo laisvė

(spredimas Jūsų)

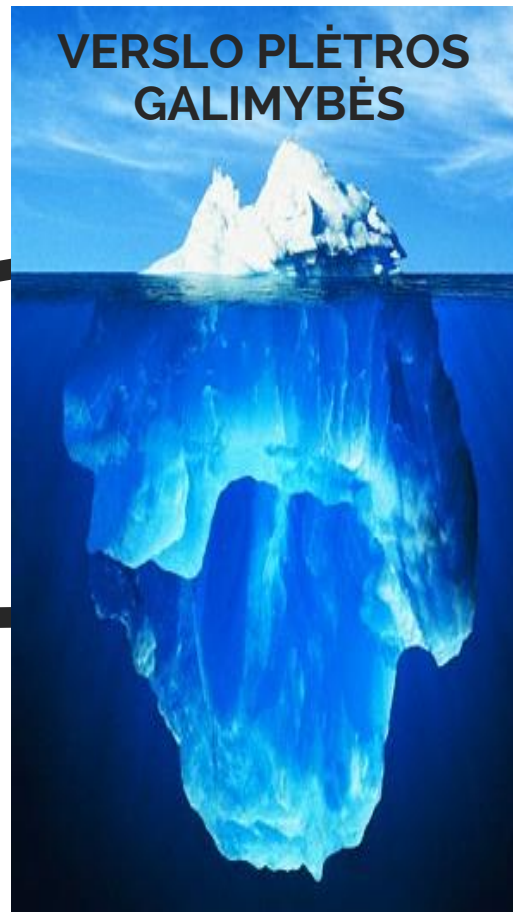

Pasinaudoti
patarimais

Pvz.

LIC

VERSLO PLĖTROS
GALIMYBĖS

PLĖTRA

Jei nežinai kur eini, tai tada visi keliai ten nuves

Japonų išmintis

LIUVOS
INOVACIJŲ
CENTRAS

Jei vienas lauke ne karys

- Ko noriu?
- Ką pats galiu?
- Ar darau efektyviai?
- Ar tikrai efektyviai?
- .....

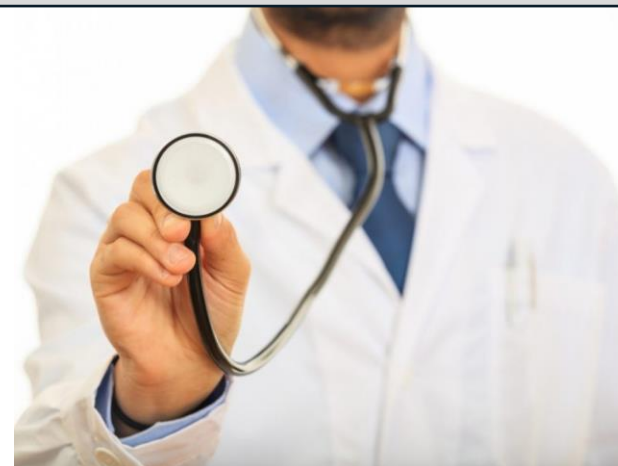

Nepasitenkinimas
esama situacija

- Kas gali pagelbėti?
- Gal "šeimos gydytojas"?
- Kur galiu rasti?
- Sveiki, man "skauda....."

Pvz. LIC

MITA, ESIC/SIC, VL, IL, ...

Artūras Jakubavičius

+370 687 36632

a.jakubavicius@lic.lt

LIETUVOS
INOVACIJŲ
CENTRAS

VšĮ Lietuvos inovacijų centras

Mokslininkų g. 6A, LT-08412 Vilnius

Tel.: +370 5 235 61 16 Faks.: +370 5 213 27 81
lic@lic.lt

